

Školní vzdělávací program

pro školní družinu

ZŠ a MŠ Troubsko,

okres Brno-venkov,

Školní 11, 664 61 Troubsko

Obsah Školního vzdělávacího programu

1. Identifikační údaje školní družiny.....	3
2. Charakteristika školní družiny.....	4
3. Cíle zájmového vzdělávání	4
4. Klíčové kompetence-upevňování	5
5. Formy a obsah zájmového vzdělávání	6
6. Personální, materiální a psychosociální podmínky. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.....	7
7. Zásady bezpečnosti.....	8
8. Ekonomické podmínky.....	11
9. Závěrečná ustanovení.....	11
10. Tématické okruhy.....	12
• Místo, kde žijeme	
• Lidé kolem nás	
• Rozmanitost přírody	
• Člověk a jeho zdraví	

1. Identifikační údaje školní družiny

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Název programu: Hravá družina s kamarády

Adresa ŠD: Školní družina při Základní škole a mateřské škole Troubsko,
okres Brno-venkov, Školní 11, 664 41 Troubsko

Zřizovatel: Obec Troubsko, Zámecká 8, 664 41 Troubsko

název školy	<i>Základní škola a mateřská škola Troubsko</i>
adresa školy	<i>Školní 11, Troubsko 664 41</i>
právní forma	<i>příspěvková organizace</i>
IČO	<i>750 23 181</i>
IZO	<i>102179620</i>
identifikátor školy	<i>3270</i>
Koordinátor pro tvorbu ŠVP	<i>Bc. Vlachová Dana, vedoucí vychovatelka</i>
kontakt	<i>mob.: 797 971 790, dana.vlachova@zs-troubsko.cz</i>

Kontakty: vedoucí vychovatelka: Bc. Dana Vlachová, +420 731 206 072

e-mail: dana.vlachova@zs-troubsko.cz

Počet oddělení: 4 oddělení

Kapacita: 90 žáků

Platnost dokumentu: platnost od 2 .9. 2014

Aktualizováno 28. 8. 2021

Mgr.Ivana Kašparová

Bc. Dana Vlachová

ředitel školy

vedoucí vychovatelka

razítko školy

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina všeobecně je školské zařízení výchovy pro zájmové vzdělávání, tvoří pro děti přechod mezi výukou ve třídách a pobytem doma. Není pokračováním školního vyučování, pedagogická práce zde má svá specifika odlišná od běžné vyučovací praxe. Činnost ŠD je samostatnou oblastí výchovně vzdělávacího procesu, řídí se požadavky pedagogiky volného času.

Jsme družinou, která pracuje při malotřídní základní škole. Posláním naší družiny je zájmové vzdělávání hravou a nenásilnou formou. Cílem je vytvořit pro žáky nejen místo, kde dochází k rozvoji jejich aktivit, osobnosti, ale i místo pro radost.

Naším záměrem je utvářet zájmové vzdělávání hravou formou a upevňovat zdravé klima družiny.

Z hlediska zabezpečení funkcí družiny jsou děti rozděleni do oddělení. Počty žáků se během dne mění, odchody do dalších zájmových aktivit, domů apod. Žáci jsou přihlášení do ŠD k pravidelné docházce.

Jednotlivá oddělení mají svoji vychovatelku, vychovatele, který/á s dětmi pracuje. Ve školní družině pracují vychovatelé, kteří mají odpovídající odborné vzdělání. Součástí naší práce je i spolupráce s učiteli, rodiči a vzájemně. Rodiče mohou družinu navštívit po vzájemné dohodě, vychovatelky jsou k dispozici v době konání třídních schůzek.

3. Cíle zájmového vzdělávání

Cíle vzdělávání ve školní družině vycházejí z požadavků Rámcového vzdělávacího programu MŠMT ČR. Určeno pro žáky ŠD.

- Rozvíjet schopnosti a dovednosti, které usnadňují učení
- Rozvíjet schopnost všestranné, otevřené komunikace
- Rozvíjet schopnost realizovat se v kolektivu ostatních účastníků, adaptovat se popř. v různém typu kolektivu a prostředí
- Rozvíjet schopnost spolupráce, respektovat práci, úspěchy druhých i osobní
- Rozvíjet zájem o tvorbu a ochranu životního prostředí
- Rozvíjet a chránit své zdraví, duševní, sociální, fyzické a také být za ně zodpovědný
- Rozvíjet schopnost estetického vnímání a tvořivosti

4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou formou souhrnu vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

Školní družina navazuje ve svém programu na klíčové kompetence předškolního vzdělávání a je snahou u každého dítěte rozvíjet:

Kompetence k učení (1)

- Všímá si souvislostí mezi jevy, experimentuje, užívá jednoduché pojmy, znaky, symboly
- Získané vědomosti dává do souvislosti
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, učí se s chutí, dokončí započatou práci
- Dokáže zhodnotit své výkony
- Klade si otázky, hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje
- Disponuje základními poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky, které dítě obklopuje
- Získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů (2)

- Všímá si problémů a dění v okolí, které mohou být motivací k řešení podobných problémů a situací
- Rozlišuje správná a chybná řešení, vymýšlí nová řešení (využívá logických, atematických, empirických postupů)
- Chápe, že vyhýbání problémů nevede k cíli
- Je schopen obhájit svoje rozhodnutí
- Nebojí se chybovat (pokud je oceněn nejen za úspěch, ale i snahu)

Kompetence komunikativní (3)

- Ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje, vede dialog
- Komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- Má právo svobodně vyjadřovat své myšlenky
- Průběžně rozšiřuje slovní zásobu
- Dokáže využít komunikativní a informativní prostředky (knížky, encyklopedie, PC apod.)
- Má elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- Snaží se o kultivovanou řeč

Kompetence sociální a personální (4)

- Učí se plánovat, organizovat, hodnotit a řídit
- Rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně nese zodpovědnost
- Učí se odhadnout vhodné a nevhodné chování ve skupině
- Spolupracuje, dokáže se prosadit, ale i přijímat názory ostatních, umí přijmout kompromis
- Snaží se o spoluutváření příjemné atmosféry v kolektivu, snaží se o rozvoj a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- Chová se pozorně v a obezřetně v neznámých situacích

- Umí odmítnout nevhodné chování a komunikaci, která je mu nepříjemná
- Učí se uctě k sobě i druhým

Kompetence občanské a činnosti (5)

- Zná svá práva i povinnosti
- Vnímá vztah dospělý – dítě, mladší - starší, pedagog – žák
- Dokáže vnímat nespravedlnost, agresivitu, ponižování
- Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit své aktivity, hry
- Chrání své zdraví i zdraví druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (společenské i přírodní)
- Váží si tradic a kulturního dědictví

Kompetence k trávení volného času (6)

- Rozvíjí své zájmy v individuálních i organizovaných skupinových činnostech
- Orientuje se v možnostech trávení volného času
- Umí účelně relaxovat, věnuje se činností, které ho baví, přináší radost a uvolnění
- Umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

5. Formy a obsah zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání lze uskutečňovat několika formami:

- Příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost nespojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání
- Pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost
- Spontánní a jiné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti

Pozn.:

Pravidelná činnost: standardní činnost v oddělení, organizované aktivity zájmového charakteru

Spontánní činnosti: individuální klidové činnosti probíhající každodenně, po obědě, při pobytu venku

Odpočinkové činnosti: klidové činnosti i aktivní odpočinek, který kompenzuje zátěž během školního vyučování

Příprava na vyučování: forma didaktických her, kvízů, tematických vycházek, které upevňují získané znalosti ze školního vyučování

Příležitostné akce: besídky, slavnosti, sportovní i kulturní akce školy, ale i veřejnosti.

Metody zájmového vzdělávání

Při zájmové činnosti ve školní družině využíváme rozmanitých metod práce, tyto metody se vzájemně doplňují, prolínají.

(výklad, rozhovor, komunitní kruh, vyprávění, dramatizace, doplňování, práce s knihou, mapou, praktické dovednosti, výlety, vycházky, hra, centra aktivit, zájmové útvary, pohybové aktivity, relaxace, soutěže, evaluace, apod.).

Obsah zájmového vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání vychází z RVP MŠMT „Člověk a jeho svět.“ Člení se do pěti tematických okruhů („Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví“) určených pro zájmovou činnost školních družin. Při plánování činností vycházíme z materiálních podmínek ŠD a školy. Jednotlivá témata se mohou vzájemně prolínat v rámci tematických okruhů. Jednotlivé výchovné složky zájmové činnosti (společensko-vědní, přírodovědná, estetická, pracovní, tělovýchovná, hudebně-pohybová) se mohou rovněž prolínat. Snažíme se o využití školy v jejím přirozeném prostředí.

6. Personální, materiální, psychosociální podmínky. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Personální podmínky

Vychovatelé pracující ve školní družině jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Vychovatelé se vzdělávají formou akreditovaných kurzů v rámci pedagogiky volného času, bezpečnosti při jednotlivých aktivitách a samostudiem. Pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Jsou schopni týmové práce, vstřícné komunikace a spolupráce. Pracují tak, aby byla vždy při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Vychovatelé jednájí a pracují profesionálním přístupem. V rámci pedagogického působení rozvíjí a upevňují kompetence pro rozvoj žáků.

Materiální podmínky

Školní družina pro svoji činnost využívá prostory: hernu/třídu/ v přízemí školy, třídy, herní koutky, školní hřiště. ŠD ke svým zájmovým aktivitám může využít i obecní hřiště a sokolovnu. Je vybavena dostačujícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, stavebnicemi, potřebami pro zájmovou pracovní a výtvarnou činnost. Dalším vybavením školní družiny jsou časopisy, knihy, počítač, audiovizuální technika.

Pro rekreační a sportovní činnosti využívá školní zahradu (hřiště) s průlezkami, obecní hřiště, místní sokolovnu, farní zahradu a zázemí fary. Školní družina má možnost své materiální podmínky stále vylepšovat.

Psychosociální podmínky

Školní družina poskytuje dětem i dospělým podmínky, ve kterých se cítí spokojeně, bezpečně. Vychovatelé se snaží o vytvoření příznivého sociálního klimatu. Jednájí mezi sebou na úrovni otevřené a partnerské komunikace s úctou, tolerancí, empatií. Snaží se rozvíjet spolupráci, pomáhají druhému a poskytují nezbytnou dávku uznání. Respektují osobní problémy dětí, poskytují ochranu před asociálními jevy a dalšími případnými patologickými jevy. Vychovatelé komunikují s dětmi jasně, srozumitelně a adekvátně k jejich věku. Respektují aktivní účast a rozhodování dítěte.

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami mají právo na bezúplatné poskytování podpůrných opatření /PO/ v zájmovém vzdělávání a na rovný přístup ke vzdělání. PO se člení do pěti stupňů. PO druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Vzhledem k tomu, že školní družina je součástí školy a na základě doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálními poruchami chování může být toto zohledněno i v zájmovém vzdělávání.

Naše škola i družina respektuje individualitu každého žáka. Naší snahou je vytvořit prostředí pro všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a podmínkách budeme spolupracovat s rodiči, s učiteli, s návrhy a požadavky specializovaného pracoviště i pedagogickým asistentem žáka. (Bude adekvátně přihlíženo k typu handicapu v závislosti na zájmovém vzdělávání).

Pro rozvoj žáků mimořádně nadaných mohou být voleny aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, rozvoji sociální inteligence, individuální přístup.

7. Zásady bezpečnosti

Pro činnost školní družiny platí shodná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu. Pokud ŠD využívá odborné učeny, bezpečnost se řídí řády příslušné učebny. Žáci ŠD jsou seznámeni a poučeni o BOZ. Záznam o provedení je zapsán v TK jednotlivých oddělení. Před započítím a v průběhu veškerých aktivit konaných ve ŠD jsou žáci informováni o bezpečnosti.

Veškerá zranění, úrazy je nutno neprodleně nahlásit vychovatelce.

Zásady bezpečnosti při pobytu v herně, třídě, jídelně

- Dodržovat vnitřní řád školy a školní družiny
- Zákaz manipulace s elektrickými zařízeními, při činnostech využívat pouze spotřebiče, které jsou v majetku organizace, jsou řádně prohlédnuty a disponují atestem revizního technika
- Zákaz vyklánění z oken a následná manipulace
- Dbát pokynů vychovatele s ohledem na pořádek, čistotu, hygienu, bezpečného pohybu a pobytu v herně
- Dodržovat hygienu při stolování, zásady stolování, základní stravovací návyky

Bezpečnost v tělocvičně, odborné učebně

- Dbát na dodržování řádu odborné učebny, tělocvičny
- Kontrolovat stav náradí, náčiní před použitím
- Nutnost záchrany při cvičení na náradí
- Při míčových hrách musí tělocvična disponovat ochrannými kryty oken a světel
- Pro náročná cvičení musí být vychovatelka dostatečně erudována, tzn. dostatečná cvičitelská či pedagogická kvalifikace
- Při cvičení a hrách žáci odkládají řetízky, náramky apod., s ohledem na svoji osobní bezpečnost

Bezpečnost při vycházkách, výletech

- Seznámit žáky s trasou, prostorem
- Dodržovat vyhlášku o silničním provozu, dbát na dodržování hlavních zásad
- Určit místo srazu pro situaci, že by se některý žák při přesunu či hře ztratilo
- Vymezit místo pro hru, osobně zkontrolovat, zda nehrozí zranění žáků při střetu s neobvyklými předměty
- Při přepravě prostředky MHD nebo IDS dbát na ukázněný nástup / zpravidla jedna část vozidla, vychovatel/ka nastupuje a vystupuje poslední
- Doprovod přiměřeného počtu pedagogů v závislosti na počtu žáků
- Během cesty dbát na pravidla slušného chování Využívat pro přechod vozovky používat značené přechody. Dětem připomínat nebezpečí kontaktu s neznámými osobami

Chování žáků

Žáci jsou povinni dodržovat vnitřní řád školní družiny (VŘ ŠD), předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nímž byli seznámeni.

Plnit pokyny pedagogických pracovníků, dbát pokynů provozních pracovníků, chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob.

Své chování a jednání ve školní družině, na akcích pořádaných ŠD usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, svých spolužáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do kontaktu. V odůvodněných případech se žáci řídí pokyny nepedagogických pracovníků, kteří mohou vykonávat dozor.

Zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně nahlásí vychovatele, vychovateli ŠD v ten den, kdy ke ztrátě nebo poškození došlo. Za cenné věci žáka, mobilní telefony, přinesené hračky do ŠD vychovatelka nezodpovídá.

Navštěvovat školní družinu dle zápisového lístku, účastnit se činností organizovaných školní družinou (za žáka, který byl ve škole a nedostavil se do ŠD, vychovatelka nenese zodpovědnost). Bez vědomí vychovatele/ky neopouští družinu.

Zacházet s vybavením školní družiny šetrně, udržovat své místo i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením.

Během vycházek a pobytu venku mají žáci své oblečení i aktovky uložené na určeném místě. Při odchodu ze ŠD se žáci obouvají v šatnách v přízemí. Oblečení (kšiltovky, přezůvky, tepláky apod.) mají žáci označené.

Žák je povinen chovat se tak, aby neohrožoval spolužáky, pedagogické a provozní zaměstnance.

Při závažném a opakovaném porušování vnitřního řádu družiny, může být rozhodnutím ředitele školy žák ze školní družiny vyloučen.

Každý žák má v ŠD svoji láhev s nápojem.

8. Ekonomické podmínky

Příspěvek na jednoho žáka činí 200,-Kč měsíčně. Platba je prováděna bezhotovostním převodem na účet školy pod evidenčním číslem žáka.

Úplata může být prominuta žákovi:

- Pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který podle zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře pobírá zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba
- Žákovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči podle zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, a tento příspěvek nebo jeho část bude vyplácena podle skutečnosti uvedené výše prokáže řediteli školy.

Prostředky z úplat jsou určeny na provoz, činnost a materiální zabezpečení školní družiny.

9. Závěrečná ustanovení

Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: ředitelka školy.

O kontrolách provádí písemné zprávy, záznamy.

Uložení směrnice v archívu se řídí Skartačním řádem školy.

Dokumentace

Ve školní družině se vede následná dokumentace:

- Evidence přijatých žáků (zápisní lístky)
- Písemné přihlášky dětí, jejichž součástí je sdělení rodičů, zákonných zástupců o rozsahu docházky, způsobu odchodu ze ŠD /ZL/
- Přehled výchovně vzdělávací práce (třídní knihy jednotlivých oddělení)
- Docházkový sešit pro ranní a odpolední ŠD
- Plán roční činnosti
- Školní vzdělávací program pro ŠD.
- Kniha úrazů a záznamů o úrazech dětí, žáků a studentů (případné lékařské posudky), dostupné ve sborovně školy
- Záznamy z pedagogických rad (uložené u ředitele školy)

10. Školní vzdělávací program pro školní družinu ZŠ a MŠ Troubsko Tématické okruhy

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Tematický okruh	Místo, kde žijeme	
Téma	Metoda	Kompetence
DOMOV RODINA ŠKOLA ČESKÁ REPUBLIKA NAŠE MĚSTO, VESNICE	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávíme si o životě naší rodiny, o svém domově • Kreslíme a malujeme, jak trávíme (např. s rodiči) náš společný volný čas, školu, domov • Vysvětlujeme pojem ŘÁD (školy, ŠD, apod.) • Popisujeme domy, v nichž bydlíme, a ukazujeme si, kde bydlíme • Stavíme domy z různých materiálů • Pracujeme s mapou, pracujeme s encyklopedií, známe největší města ČR • Popisujeme cestu do školy, po městě, sledujeme dopravní značky • Chodíme na vycházky, sledujeme objekty v okolí • Vyprávíme pověsti, vedeme rozhovor, • Pozorujeme změny v okolí • Známe adresu svého bydliště, umíme začlenit naše město do kraje • Vytváříme kolektivní dílo • Využíváme didaktických her • Čteme, využíváme nahrávek, zkoušíme dramatizace úryvků z vybraných knih • Pracujeme se šablonou, dokreslujeme 	1, 2, 3, 4, 5, 6

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Tematický okruh	Lidé kolem nás	
Téma	Metoda	Kompetence
<p>RODINNÉ A SPOLEČENSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ CHOVÁNÍ,</p> <p>KULTURA, PRÁVO ZÁKLADNÍ ENVIROMENTÁLNÍ PROBLÉMY ZAMĚSTNÁNÍ</p> <p>LIDÉ STÁTŮ A SVĚTADÍLŮ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hrajeme společenské hry • Besedujeme, vedeme rozhovor • Hrajeme společenské hry, spolupracujeme ve skupinkách • Sdílíme a posloucháme názory druhých • Čteme, vyprávíme, posloucháme pohádky, příběhy s estetickým obsahem a poučením • Vysvětlujeme pojem sociální prostředí, soukromí, bezpečí • Učíme se respektu k jiným etnikům • Pracujeme s knihou, využíváme kouzelná slovíčka • Využíváme her zaměřených k poznání sociálních rolí • Využíváme činnosti výtvarné, dramatické, literární podněcující tvořivost, cit, vnímání dětí • Objasňujeme složité životní situace, pojmenováváme konkrétní formy pomoci • Kreslíme na daná témata • Besedujeme na téma životního prostředí • Besedujeme, kreslíme zaměstnání rodičů • Sportujeme, věnujeme se pohybovým aktivitám důležitých pro život • Pracujeme s dětskými časopisy, internetem 	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Tematický okruh	Lidé kolem nás	
Téma	Metoda	Kompetence
<p>RODINNÉ A SPOLEČENSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ CHOVÁNÍ,</p> <p>KULTURA, PRÁVO ZÁKLADNÍ ENVIROMENTÁLNÍ PROBLÉMY ZAMĚSTNÁNÍ</p> <p>LIDÉ STÁTŮ A SVĚTADÍLŮ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • besedujeme na téma čas, režim dne a jeho plánování • Pracujeme s knihami, časopisy, encyklopediemi • Připomínáme si významné události, svátky, • Malujeme, kreslíme, vyrábíme, využíváme tematických her • Vyprávíme o zvyklostech v okolí, rodině • Posloucháme, sledujeme CD, DVD • Sportujeme, soutěžíme v přírodě 	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Tematický okruh	Lidé a čas	
Téma	Metoda	Kompetence
<p>ČAS, ČAS V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA,</p> <p>ORIENTACE MINULOST, SOUČASNOST, BUDOUCNOST</p> <p>VÝVOJ ČLOVĚKA</p> <p>VÝVOJ RODINY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Všímáme si svého okolí, • Pracujeme s časopisy, encyklopediemi • Hrajeme námětové hry • Malujeme, kreslíme, vyrábíme kalendář, časovou osu • Povídáme si na daná témata • Navštěvujeme instituce (muzea, knihovny, planetárium) 	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6</p>

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Tematický okruh	Rozmanitosti přírody	
Téma	Metoda	Kompetence
ROČNÍ OBDOBÍ PŘÍRODNÍ SPOLEČENSTVÍ EKOSYSTÉMY ŽIVOČICHOVÉ ROSTLINY, HOUBY ZEMĚ A ŽIVOTNÍ PODMÍNKY EKOLOGIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ SLUNEČNÍ SOUSTAVA ŽIVÁ A NEŽIVÁ PŘÍRODA	<ul style="list-style-type: none"> • Besedujeme o zvířatech, vyprávíme, čteme, kreslíme přírodu • Vycházky po vesnici, okolí • Mluvíme o domácích mazlíčcích, zvířatech v ZOO • Pracujeme s textem, řešíme hádanky, spojovačky • Hrajeme hry, kreslíme, malujeme • Vysvětlujeme pojmy související s přírodou, sluneční soustavou (ekosystém, přírodní společenství, les, prales, ekologie, voda a druhy, moře, oceány, živelné pohromy, hory) • Provádíme činnosti spojené s ochranou a tvorbou ŽP, využíváme ekologicky motivovaných aktivit 	1, 2, 3, 4, 5, 6

Vzdělávací oblast	Člověk a jeho svět	
Tematický okruh	Člověk a jeho zdraví	
Téma	Metoda	Kompetence
OCHRANA ZDRAVÍ ZDRAVÁ VÝŽIVA LIDSKÉ TĚLO DĚTSTVÍ A ÚRAZY PRVNÍ POMOC BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ	<ul style="list-style-type: none"> • Poznáváme lidské tělo, životní potřeby, péče o zdraví, denní režim • Využíváme smyslových, psychomotorických her • Vytváříme mapu lidského těla, vystřihujeme, kreslíme • Besedujeme na téma ochrana zdraví, bezpečnost, prevence úrazů, první pomoc • Doplnujeme texty, čteme poučné a motivující příběhy • Chodíme na vycházky, sportujeme • Učíme se důležitá telefonní čísla, pozor na zneužití t.č. • Učíme se základním hygienickým návykům • Vysvětlujeme pojem vitamíny a jejich využití • Hrajeme hry s nácvikem správného telefonického hovoru na tísňové linky 	1, 2, 3, 4, 5, 6

9.3 Okruhy jednotlivých témat

Tematický okruh: **Místo, kde žijeme**

Téma:

DOMOV: prostředí domova, orientace v místě bydliště, mezilidské vztahy, kultura těla, oblékání, vzájemná úcta, tolerance

RODINA: postavení rodiny, jedince, tradice, zvyky, sourozenci, rodiče, prarodiče, postavení členů, komunikace (verbální, neverbální), vztahy, soukromí domácího prostředí, prosociální chování, obecné normy a pravidla chování

ŠKOLA: bezpečná cesta do školy, poloha, okolí školy, správné pojmenování (oslovení) zaměstnanců, prostor kolem nás, řád ŠD, seznámení se školou, učebnami, plán školy, tolerance v kolektivu

ČESKÁ REPUBLIKA: krajina, národ, státní symboly, velká města ČR, mapa ČR, okolí, turistické mapy, historie (hrady, zámky, památky, významné osobnosti, události, výročí)

NAŠE MĚSTO, VESNICE: místo, kde žijeme, historie, poloha, plán města, zajímavosti, dopravní obslužnost, bezpečnost ve vztazích

Tematický okruh: **Lidé kolem nás**

Téma:

RODINNÉ A SPOLEČENSKÉ PROSTŘEDÍ: základní poznatky o prostředí v němž dítě žije, role členů rodiny, sebepoznání, přátelé a kamarádi, život a funkce rodiny, vztahy k druhým, tolerance

SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ CHOVÁNÍ, KULTURA: podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura, subkultura (tisk, rozhlas, televize, reklama, internet), sport, turistika, pohybové aktivity, oslovování, kultura těla a oblékání, cestování a chování v dopravních prostředcích

PRÁVO: základní lidská práva, práva dítěte, práva a povinnosti žáků, prevence sociálně-patologických jevů, principy demokracie, morální hodnoty

ZÁKLADNÍ ENVIROMENTÁLNÍ PROBLÉMY: nebezpečné odpady, narušení životodárných planetárních systémů, globální problémy spojené s atmosférou, neobnovitelné-obnovitelné zdroje, poškození půdy

ZAMĚSTNÁNÍ: význam povolání, zaměstnání, vznik a rozvoj povolání (řemesel), práce fyzická a duševní

LIDÉ STÁTŮ A SVĚTADÍLŮ: národy, národnosti, zvyky

Tematický okruh: **Lidé a čas**

Téma:

ČAS: pojem, určování času, režim dne a jeho dodržování, hygienické návyky, volný čas, hra jako prostředek k využití volného času, orientace v čase

MINULOST, SOUČASNOST, BUDOUCNOST: život našich předků, průběh života od pravěku do současnosti, dědictví pokolení, kultura oblékání, proměna předmětů denní potřeby, dějiny (pojem, jako sled událostí), státní svátky, významné události, kalendáře,

VÝVOJ ČLOVĚKA: vývojové typy člověka, vznik a vývoj lidské společnosti, odlišnosti s jinými národy

VÝVOJ RODINY: generace, úcta k lidem, rasám, národnostem

Tematický okruh: **Rozmanitosti přírody**

Téma:

ROČNÍ OBDOBÍ: pojem, tradice a zvyky, proměny přírody,

PŘÍRODNÍ SPOLEČENSTVÍ, EKOSYSTÉMY: pojem, dělení, les (dřeviny, živočichové, chování v lese, ochrana), louka (rostliny, živočichové-význam, pěstování, chov), pole (užitkové plodiny, pěstování), rybník, prales, moře, hory (nejvyšší hory u nás na světě, vznik, nadmořská výška), voda-význam

HOUBY: dělení, určování

ZEMĚ A ŽIVOTNÍ PODMÍNKY: vznik Země, střídání dne a noci, podnebí a počasí, význam ovzduší, vodstva, rostlin a živočichů, sopky, zemětřesení, světadíly (rozdělení, velikost, obyvatelé, národnosti, řeky, jezera, hory)

EKOLOGIE A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ: ochrana a tvorba ŽP, odpovědnost za ŽP, odpadové hospodářství, národní parky, chráněná území, Den Země 22.4.

SLUNEČNÍ SOUSTAVA: slunce, planety sluneční soustavy, komety, družice, člověk ve vesmíru

ŽIVÁ A NEŽIVÁ PŘÍRODA: chovatelství (podmínky, vzácná a chráněná zvířata, hygiena a bezpečnost chovu, ZOO, péče o zvířata), půda (vznik, význam, horniny a minerály a jejich využití)

Tematický okruh: **Člověk a jeho zdraví**

Téma:

OCHRANA ZDRAVÍ: zdraví jako pojem

ZDRAVÁ VÝŽIVA: jídelníček, stravovací návyky, pitný režim, ovoce, zelenina

LIDSKÉ TĚLO: poznatky o lidském těle, péče o zdraví, rozvoj zdatnosti (tělesné, psychické), lidské smysly

DĚTSTVÍ A ÚRAZY: úrazy, nemoci během ročních období, při sportech, ve městě, při přepravě prostředky MHD, na kole

PRVNÍ POMOC: co je PP, ohrožení života, lékárníčka, drobné úrazy a poranění, tísňové linky

BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ: zásady bezpečného chování, rizikové chování, krizová centra, linky důvěry, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání)

Rámcový režim ŠD

Orientační

6:30 - 7:40 hod ranní ŠD, hygiena, příchod do ŠD do 7.35 hod

11:40 - 12:00 hod konec dopoledního vyučování, oběd, hygiena

12:00 - 12:15 hod vyzvedávání žáků

12:15 - 13:15 hod odpočinkové a zájmové činnosti

13:15 - 13:30 hod vyzvedávání žáků ze ŠD

13:30 - 15:00 hod rekreační, zájmová činnost (pobyt venku, vycházky, zájmové útvary, hygiena, žáci se obvykle nevydávají)

15,00 - 16.30 hod odchody a vyzvedávání žáků, příprava na vyučování, odpočinkové činnosti, zájmové útvary